

عنوان مقاله:

ارزیابی تاثیر تغییرات الگوهای کاربری اراضی و ساختار کالبدی شهر بر تغییرات مکانی آلاینده های هوای شهری (مطالعه موردی: شهر تهران)

محل انتشار:

فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره 23، شماره 8 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

وحید مشفق - گروه شهرسازی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران. (مسئول مکاتبات)

سمیرا یوسفیان - دکتری شهرسازی، تربیت مدرس، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: ساختار کالبدی اراضی نشان دهنده نحوه توزیع و ترکیب افقی کاربری های شهری است که نقش بسیار مهمی در پراکنش آلاینده های و کیفیت هوای شهری دارد. مکان گزینی منابع آلاینده (مانند کاربری های صنعتی، تجاری، اداری، مسکونی و ...) و اثرگذاری آن بر توزیع سفرهای شهری و ترافیک، به دنبال خود بر میزان و نحوه ی توزیع آلاینده های منتشر شده تاثیر می گذارد. هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی نقش الگوی کاربری اراضی و ساختار کالبدی در تغییرات مکانی آلاینده های شهر تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰-۱۳۹۷ است. روش بررسی: جهت نیل به هدف تحقیق از تصاویر ماهواره ای لندست و همچنین از داده های آلاینده گی مرکز کنترل کیفیت هوای تهران در سال های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۷ استفاده شد، جهت طبقه بندی تصاویر ماهواره ای و مشخص نمودن نوع کاربری ها از روش شبکه عصبی مصنوعی در نرم افزار ENVI و همچنین جهت پهنه بندی غلظت آلاینده گی هوای شهر تهران از مدل Kriging در نرم افزار Arc GIS استفاده شد (تاریخ انجام تحقیق: سال ۱۳۹۸). یافته ها: نتایج تحلیل خود همبستگی فضایی نشان داد که در طول مدت ۷ سال بین تغییرات ساختار فضایی و میزان آلودگی هوای تهران همبستگی معناداری وجود داشته است. بحث و نتیجه گیری: نتایج بررسی تغییرات کاربری اراضی و شاخص های آلاینده گی هوا نشان می دهد که افزایش ساخت و ساز در غرب و شمال تهران باعث افزایش تمرکز آلاینده ها در این جهات از شهر شده در صورتی که تغییر کاربری از زمین های بایر به فضاهای سبز شهری در شرق و جنوب شرقی شهر تهران باعث کاهش غلظت آلاینده های هوای شهری در این مناطق شده است.

کلمات کلیدی:

تغییرات کاربری، پراکنش شهری، آلاینده های هوا، شهر تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1443191>

